

برنامه آموزشی مدارس انگلستان
پایه تحصیلی دوم A

تورات چیست؟ و چرا برای یهودیان مهم است؟

محمّد بن محمد زبیدی - حسین زبیدی - حمید رضا الشرفی

این مقاله به دنبال بخش اول آن که در شماره ۷ ارائه شده، تقدیم می‌شود. در این مقاله برخی از اهداف و روش‌های آموزش تورات بیان شده است. هرچند که این مقاله مطالب جالب توجهی دارد ولی بدیهی است که نقد و بررسی این مطالب بر عهده خوانندگان محترم می‌باشد.

واحد درسی ۲A

تورات چیست و چرا برای یهودیان مهم است؟

معرفی واحد درسی

در این واحد درسی، دانش آموزان فرا خواهند گرفت که کتاب تورات محور عبادات و منبع تعالیم، آداب و سنن و اعمال یهودیان است. اهمیت تورات از نظر یهودیان و چگونگی عمل به آن از جمله موارد دیگری است که دانش آموزان فرا خواهند گرفت. آن‌ها فرصت خواهند یافت تا در مورد قوانین و تعالیمی که زندگی آن‌ها را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد، فکر کنند و این که چگونه نظام ارزشی آن‌ها متأثر از این قوانین و تعالیم است.

مناسبت موضوع

این درس بر مبنای درس ۱E «یهودیان چگونه در عمل، عقاید خود را پیاده می کنند؟» استوار است.

یادگیری قبلی

مفید فایده خواهد بود اگر دانش آموزان قبلاً:

- در مورد مسائلی که برای آن‌ها مهم است، صحبت کرده باشند.
- بازدید خارج از مدرسه انجام داده باشند.

واژگان

در این درس دانش آموزان فرصت خواهند یافت تا واژگان و عبارات مرتبط با موارد زیر را به کار ببرند:

- مذهب، خدا، مقدس و فرمان
- واژگان خاص دین یهود: طومار^۱، صندوق^۲، کتیسه^۳، یاد^۴، سفر تورات^۵، جشن پایان قرائت تورات^۶ و محل تحصیل و عبادت^۷
- عواطف و احساسات: گرانقدر، ارزش، باارزش، مقدس و ویژه

منابع

- کتاب تورات و جلد آن
- عرقچین^۸
- کتاب، تصویر و فیلم ویدئویی در مورد نحوه قرائت تورات در کتیسه
- مجموعه عکس
- اسفنج پنجگانه^۹ و یا انجیل
- لوح فشرده (CD) و شبکه اینترنت.

انتظارات آموزشی

در پایان این واحد درسی:

- بیش تر دانش آموزان در خواهند یافت که تورات کتاب مقدس یهودیان است. آن‌ها نحوه عمل به تورات را نیز در خواهند یافت. آن‌ها فرامی گیرند که یهودیان معتقدند، خداوند به وسیله تورات، چگونه زندگی کردن را به آن‌ها می آموزد. دانش آموزان شیعی گران بها را با امری که در زندگی آن‌ها باارزش است، ربط می دهند و در این مورد که چه کسی راهنمای آن‌هاست و نشان می دهد که چگونه زندگی کنند، تحقیق خواهند کرد.

● بعضی از دانش آموزان تا این حد پیشرفت نمی کنند و تنها می دانند که تورات کتاب مقدس یهودیان است، ارزش خاصی دارد و به یهودیان چگونه زندگی کردن را می آموزد. احساس خود را در مورد اموری که برای آن‌ها باارزش هستند، بیان می کنند.

● بعضی از دانش آموزان نیز بسیار پیشرفت کرده اند و دلیل ارزشمند بودن تورات برای یهودیان را می دانند. روش درست کردن طومار تورات را یاد گرفته اند و درک می کنند که ساخت و نگهداری این طومار نشانه اعتقاد یهودیان به اهمیت این کتاب است. در این مورد که چگونه و چه کسی آن‌ها را هدایت کرده است و همچنین درباره شیوه زندگی خود فکر می کنند.

یادگیری خارج از مدرسه

دانش آموزان می توانند:

- تعالیم بیش تری را از کتاب تورات مطالعات کنند.
- برگزاری عبادت در کتیسه را با جزئیات دقیق تری مطالعه کنند.

۱. تورات چیست؟

۱-۱. هدف های یادگیری

در این بخش دانش آموزان:

- در مورد کتاب تورات که کتاب مقدس یهودیان است، مطالبی را می آموزند و به دلایل اهمیت آن برای پیروان دینی دین یهود پی می برند.
- با نحوه نگهداری از تورات که نشان دهنده اعتقاد یهودیان به این کتاب است، آشنا می شوند.
- آموز با ارزش زندگی خود را بیان می کنند و کتابی را که برای آن‌ها مهم است، معرفی می کنند.

۱-۲. فعالیت های آموزشی

- طومار تورات را به دانش آموزان نشان دهید. بر این نکته تأکید کنید که این طومار شیعی با ارزش است. با دقت آن را از جلد خارج کنید. پوشش زیبای آن را به دانش آموزان نشان دهید و در مورد آن صحبت کنید. از آن‌ها سوالات کلیدی زیر را پرسید:
- این چیست؟ چگونه آن را در دست گرفته ام؟ از این که

طومار را این گونه به دست گرفته ام، چه فکری به خاطر شما خطور می کند؟

● واژگانی نظیر «مخصوص» و «گرانقدر» را که دارای بار معنایی خاص هستند، معرفی کنید. از دانش آموزان بخواهید، در مورد باارزش ترین چیزی که دارند و دلیل اهمیت آن، برای بقیه دانش آموزان صحبت کنند.

● فیلم ویدئوی کوتاهی را نشان دهید که نحوه نگهداشتن تورات و قرائت آن در کنیسه را نشان می دهد.

● پس از فیلم درباره مشاهدات آن ها سؤالاتی پرسید. مخصوصاً در این مورد که افراد هنگام نگهداشتن تورات سعی می کردند، این عمل بدون دخالت انگشتان دست صورت گیرد. پرسید: آن ها چه چیزی را در دست داشتند؟ آیا متوجه شدید که سر خود را پوشانده بودند؟ دلیل این کار را چه می دانید؟ واژه مقدس را برای دانش آموزان معنا کنید.

● «یاد» را به دانش آموزان نشان دهید و بگذارید به دقت آن را امتحان کنند. آیا در منزل شما چیزی وجود دارد که اجازه ندارید به آن دست بزنید؟ آن چیز چیست؟ چرا نمی توانید به آن دست بزنید؟ ویژگی آن چیست؟

● توضیح دهید که از نظر یهودیان، کتاب تورات گفت و گوی خداوند با آن ها و هدیه ای از جانب اوست. از دانش آموزان بخواهید، تصویری دقیق را از «یاد» ترسیم و یا خود یکی را طراحی کنند. درباره «یاد» و «دست نوشته تورات» جملاتی را بنویسید. در مورد اشیائی که اجازه ندارند به آن ها دست بزنند و دلایل این کار نیز مطالبی را بنویسند.

● در مورد کتاب هایی که از نظر معلمان و دانش آموزان مهم هستند و دلایل اهمیت آن ها صحبت کنید. دلایل این اهمیت را فهرست وار بنویسید؛ برای مثال، محتوای کتاب، یا کسی که کتاب را به شما هدیه داده است.

● نمایشگاه کتابی در کلاس تشکیل دهید که در آن دلیل اهمیت هر کتاب و نام فردی که کتاب از نظر وی مهم است، درج شده باشد.

۱-۳. خروجی های یادگیری

پس از انجام این فعالیت ها دانش آموزان:

● می توانند تشخیص دهند که تورات کتاب مقدس

یهودیان است.

● می توانند توضیح دهند که نحوه رفتار یهودیان با کتاب تورات نشان دهنده اهمیت کتاب از نظر آن ها است.

● چیزهای با ارزش زندگی خود را خواهند شناخت و دلایل اهمیت آن ها را بیان خواهند کرد.

۱-۴. تذکرات

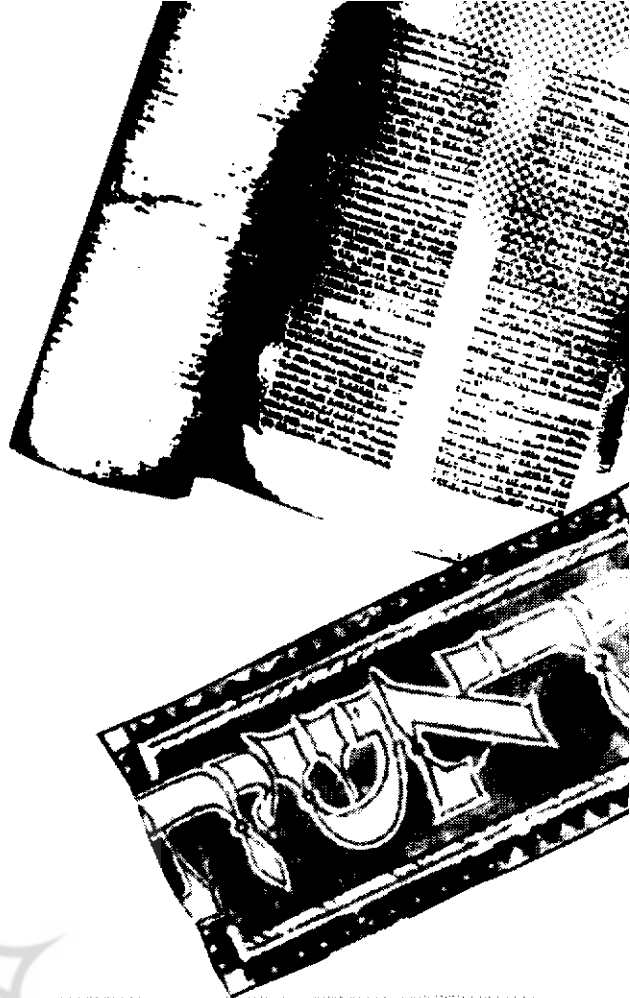
● برای بسیاری از دانش آموزان، این اولین باری است که با دین یهود آشنا می شوند.

● تورات دست نوشته پنج کتاب اول عهد عتیق است که در کوه سینا به حضرت موسی (س) نازل شد. این کتاب «قانون شفاهی»^۱ نیز نام دارد.

● تورات تنها بخشی از کتاب مقدس یهودیان است.

● هنگام نشان دادن طومار تورات، کتاب را با دست لمس نکنید، بلکه فقط دو محوری را لمس کنید که کتاب دور آن پیچیده شده است. توراتی که برای استفاده در مدرسه ها تهیه می شود، به شکل سفر تورات نیست و به سادگی قابل استفاده است. به دانش آموزان بگویید که نسبت به دست سازه های مذاهب باید با احترام رفتار شود و آیات کتاب های مقدس نباید با دست لمس شوند. دلیل این کار را نیز برای آن ها توضیح دهید.

● در کنیسه، کتاب تورات را روی دست بلند می کنند به تمامی حاضران نشان می دهند. دانش آموزان را به این نکته توجه دهید که افراد هنگام بیرون آوردن تورات از صندوق، از جای خود بلند می شوند و هنگام گرداندن تورات در کنیسه، سرهای خود را به احترام خم می کنند.

باید رفتار کنند؛ برای مثال، در خانه و مدرسه. به آن‌ها بگویید که کتاب تورات این‌گونه رفتارها را آموزش می‌دهد و حاوی قوانین و مقرراتی برای زندگی یهودیان است.

● چند مثال معروف مانند ده فرمان (سفر خروج، فصل ۲۰ آیات ۱۷-۳) و یا سفر لایان (فصل ۱۹) را که در مورد محبت به همسایگان است، برای دانش‌آموزان بخوانید و معنای عملی این موارد را بیان کنید. آیا دانش‌آموزان قوانین دیگری را برای زندگی می‌دانند؟ برای خانه؟ و مدرسه؟

● می‌توان با بسط موضوع، در مورد قوانین جامعه و حتی جهان صحبت کرد. قوانینی را که دانش‌آموزان بیان می‌کنند، در کتابی جمع‌آوری کنید و مثال‌هایی از تورات را به آن اضافه کنید.

۲-۳. خروجی‌های یادگیری

پس از انجام این فعالیت‌ها دانش‌آموزان می‌توانند:

● مثال‌هایی را بیان کنند که نحوه تعلیم زندگی به یهودیان از جانب خداوند را نشان دهد.

● نحوه تعلیم گرفتن یهودیان و هدایت آن‌ها را بشناسند و این موارد را با آموخته‌های خود از تورات مرتبط کنند.

تذکرات

● این نکته را تذکر دهید که تورات و انجیل دو کتاب کاملاً مجزا هستند و به هیچ وجه نمی‌توان تورات را نسخه عبری انجیل نامید.

● سفر تورات، کتاب اصلی تعلیم یهودیان است و کتاب عبادی نیست.

۳. تهیه طومار تورات

۳-۱. هدف‌های یادگیری

در این بخش دانش‌آموزان:

● با طرز ساختن طومار تورات آشنا می‌شوند و در می‌یابند که چگونه اهمیت این کتاب از این طریق نمایش داده می‌شود.

● درک می‌کنند که چرا هنگام ساختن اشیای گرانبها، دقت بسیاری می‌شود.

۲. چگونه کتاب می‌تواند راهنمای زندگی ما باشد

۲-۱. هدف‌های یادگیری

در این بخش دانش‌آموزان:

● در مورد محتوای تورات و تعلیم آن برای یهودیان، مطالبی را فرا می‌گیرند.

● درباره این که می‌دانند در هر موقعیت چگونه باید رفتار کنند، به تفکر می‌پردازند.

● در مورد برخی تعلیم تورات که راهنمای زندگی افراد است، مطالبی را می‌آموزند.

۲-۲. هدف‌های آموزشی

● واژه تورات به معنای «تعلیم» است. درباره این که مردم چگونه خدا را می‌شناسند، با دانش‌آموزان صحبت کنید.

ارتباط تورات و انجیل را توضیح دهید. پنج کتاب اول انجیل را به دانش‌آموزان معرفی کنید. از داستان‌های معروف، برای مثال، داستان کشتی حضرت نوح (س)،

حضرت یوسف (س)، حضرت موسی (س) و یکی از داستان‌هایی که برای آشنا کردن مردم با خداوند وارد شده است، تعدادی را برای دانش‌آموزان بخوانید.

● از دانش‌آموزان بپرسید که از کجا می‌دانند با دیگران چگونه

۲-۳. فعالیت های آموزشی

- تهیه سفر تورات از نظر یهودیان نوعی عبادت و ایثار است. در مورد سختی کار کاتبان که با دست کتاب را می نویسند، صحبت کنید.
- با نمایش فیلم ویدئویی، نحوه آموزش زبان عبری را به دانش آموزان در کنیسه (شول) نمایش دهید.
- نمونه هایی از دستخط عبری را به دانش آموزان نشان دهید. در مورد حروف این زبان و این که از سمت راست به چپ نوشته می شوند، صحبت کنید.
- از تجربه های دانش آموزان دو زبانه که توان نوشتن و صحبت کردن با دو زبان را دارند، استفاده کنید.
- به دانش آموزان بگویید که کودکان یهودی گاهی طومارهای کوچکی از تورات تهیه می کنند و برای مراسم خاصی به کنیسه می برند تا به این وسیله به درگاه خداوند شکر به جای آورده باشند.

۴. مقدمات بازدید از کنیسه

۱-۴. فعالیت های آموزشی

- دانش آموزان را برای بازدید از کنیسه آماده کنید.
- نکات مهم را به آن ها خاطر نشان کنید. صندوق محل خاصی در کنیسه است که در آن تورات نگهداری می شود. باید عملاً اهمیت داشتن تورات را نشان دهیم؛ برای مثال، پوشاندن سر برای پسرها، جدا نشستن دختران و پسران، و با صدای آرام صحبت کردن.
- برای آن ها توضیح دهید که کنیسه نوعی محل تجمع است که یهودیان برای انجام عبادت در آن جا جمع می شوند. کتاب تورات در صندوق و در قسمت جلوی کنیسه نگهداری می شود.
- در دانش آموزان اشتیاق بازدید از مکانی مهم را به وجود آورید.
- به دانش آموزان کمک کنید تا فهرستی از سؤالات را آماده و در طول بازدید مطرح کنند.
- در مورد جشن هایی که دانش آموزان در طول سال برگزار می کنند، زمان و چگونگی آن ها صحبت کنید.

۲-۴. خروجی های یادگیری

- پس از انجام این فعالیت ها دانش آموزان:
- به منظور شناخت یهودیان سؤالات مناسبی را در مورد اعتقادات و اعمال آن ها می پرسند.

- اهمیت احترام گذاشتن به اماکن مقدسی را که مورد توجه افراد دیگر هستند، درک می کنند.
- سؤالاتی مناسب با تحقیق خود را مطرح می کنند.
- علت های برگزاری جشن در زندگی خود را می نویسند.

۳-۴. تذکرات

- مقدمات بازدید را از قبل آماده کنید. با اولیای کنیسه در مورد وظیفه ها و نقش آن ها- صحبت کردن با دانش آموزان و پاسخ دادن به سؤالات آن ها- صحبت کنید.
- منظور از بازدید را صرفاً دیدن سفر تورات و صندوق آن و گوش دادن به سخنان یکی از اولیای کنیسه عنوان کنید.
- بعضی از یهودیان بر اساس تعالیم تورات، سه بار در روز برای انجام مراسم عبادی به کنیسه می روند.
- یهودیان مراسم عبادی را از روی کتابی برگزار می کنند که در طول چندین قرن تدوین شده است.
- در صورتی که بازدید از کنیسه ممکن نباشد، از منابع دیگر نظیر فیلم ویدئویی، لوح فشرده و دعوت از اولیای کنیسه استفاده کنید.

۵. بازدید از کنیسه

۱-۵. هدف های یادگیری

- در این بخش دانش آموزان فرا می گیرند که:
- تورات محلی خاص در کنیسه دارد و جشن خاصی نیز برای آن برگزار می شود.
- احترام گذاشتن به اماکن مقدس و مقدسات سایر ادیان بسیار مهم است.

۲-۵. فعالیت های آموزشی

- پس از ورود به کنیسه، به دانش آموزان فرصت دهید تا با فضای آن جا آشنا شوند.
- از دانش آموزان پرسید، مهم ترین قسمت کنیسه کدام است؟ چرا فکر می کنید این بخش مهم است؟
- از آن ها پرسید که آیا می توانند محل صندوق را تشخیص دهند؟
- از یکی از اولیای کنیسه بخواهید بخشی از طومار را به زبان عربی و انگلیسی برای دانش آموزان بخواند.
- مراسم جشن ختم تورات را یا خودتان برای

دانش آموزان تعریف کنید و یا از یکی از افراد کنیسه بخواهید، این کار را انجام دهد. به نقش دانش آموزان که طومارهای کوچک خود را تکان می دهند، تأکید کنید.

● از دانش آموزان بخواهید با دقت تمام یکی از موارد موجود در کنیسه را که بیش تر توجه آن ها را جلب کرده است، نقاشی کنند.

۵-۳. خروجی های یادگیری

- پس از انجام این فعالیت ها دانش آموزان:
- محل اختصاصی تورات را در کنیسه خواهند شناخت.
- به اهمیت آن از نظر یهودیان پی خواهند برد.

۵-۴. تذکرات

- افراد مرتظر را در جریان بازدید قرار دهید. هدف از بازدید و فعالیت دانش آموزان را برای والدین آن ها بیان کنید.
- در کنیسه از مردان، اعم از کوچک یا بزرگ، و زنان متأهل خواسته می شود که سر خود را بپوشانند. در کنیسه های ارتدوکس^{۱۱}، مردان و زنان از یکدیگر جدا می نشینند. در کنیسه های اصلاح طلب^{۱۲} این موضوع مصداق ندارد. در مورد این بخش اطلاعات کسب کنید و موارد را با دانش آموزان در میان بگذارید.
- افراد هنگام گرداندن تورات گرد کنیسه^{۱۳} که هفت بار صورت می گیرد، شرکت می کنند.

۶. در مورد تورات چه مطالبی را فرا گرفته ایم؟

۶-۱. هدف های یادگیری

- در این بخش دانش آموزان می توانند:
- یافته های خود را در مورد تورات و دیگر کتاب های ویژه بیان و جمع بندی کنند.
 - یافته های خود را به صورتی بیان کنند که دیگران نیز آن ها را بفهمند و به ارزش این یافته ها پی ببرند.

۶-۲. فعالیت های آموزشی

- از طریق بارش مغزی، یافته های دانش آموزان در مورد تورات را فهرست کنید که شامل موقعیت ویژه کتاب، احساسات و تجربه های شخصی آن ها در مورد کتاب های خاص است.

● نمایشگاهی از کارهای تهیه شده تشکیل دهید که شامل این موارد است: کتاب کلاس، طومارهای تهیه شده، نقاشی، دست نوشته ها، عکس های برداشته شده در طول بازدید، دست سازه ها، رایانه و لوح فشرده حاوی اطلاعات در مورد دین یهود و مجموعه ای از منابع مرجع. از دانش آموزان و معلمان دیگر برای بازدید از نمایشگاه دعوت به عمل آورید. دانش آموزان می توانند راهنمایی برای نمایشگاه تهیه کنند و به نوبت ارائه اطلاعات در نمایشگاه را به عهده بگیرند و به سؤالات پاسخ دهند.

از دانش آموزان بخواهید به افرادی که در کنیسه دیده اند، نامه تشکر بنویسند و یافته های خود را نیز بیان کنند.

۶-۳. خروجی های یادگیری

- پس از انجام این فعالیت ها دانش آموزان
- بر اهمیت احترام گذاشتن به اماکن مقدس و دیگر مقدسات افراد پی خواهند برد.
- از طریق بحث به ارزیابی یافته های خود خواهند پرداخت.
- یافته های خود را به جمع ارائه خواهند کرد.
- از طریق نامه با دیگران مکاتبه خواهند کرد.

۶-۴. تذکرات

دانش آموزان می توانند از طریق شبکه اینترنت، اطلاعات بیش تری را بیابند.

زیر نویس

۱. طومار (Scroll): کتاب تورات که روی طوماری بزرگ نوشته شده است.
۲. صندوق (ark): صندوقی که در آن تورات را نگه می دارند.
۳. کنیسه (Synagogue): محل عبادت یهودیان.
۴. یاد (Yad): وسیله ای شبیه دست که هنگام قرانت تورات به دست می گیرند تا با انگشت آیات کتاب را مس نکنند.
۵. سفر تورات (Sefer Torah): کتاب تورات که در کنیسه نگهداری می شود و سالی یک بار قرانت آن ختم می شود.
۶. جشن پایان یافت قرانت تورات (Simchat Torah): آخرین روز عید سکوت که در آن قرانت بعدی تورات شروع می شود.
۷. محل عبادت و تحمیل (Shul): محلی که خاخام های یهودی تحمیل کرده به عبادت می پردازند. نام دیگر کنیسه.
۸. عرق چین یا یارمولکا (Yarmulka): کلاه کوچکی که هنگام عبادت به فرق سر گذشته می شود. (Kippah)
۹. اسفار پنجگانه (Pentateuch): پنج کتاب اول تورات که به قانون شفاهی معروف است.
10. Oral law
11. Orthodox synagogue
12. Reform Synagogue
13. mitzvah

